

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ГОТЕЛІВ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

В сучасних умовах розвитку туристичної галузі все більшої популярності набуває сільський туризм (агротуризм) – сектор туристичної індустрії, орієнтований на використання природних, культурно-історичних та інших ресурсів сільської місцевості. Особливістю агротуризму є позитивна соціальна складова, яка полягає в забезпеченні зайнятості сільського населення у сфері послуг.

Сільський туризм зазвичай обирають люди, які вже багато подорожували і розраховують на нові враження від тих сторін життя, які не стосуються їх повсякденності. Як правило, це жителі мегаполісів, які постійно перебувають у стресі, втомлені напруженим темпом життя. У них виникає бажання відірватися від інформаційного тиску, що щодня їх оточує. Виїзд у село – це бажання провести відпустку у спокійній обстановці на лоні природи, подихати свіжим повітрям і відволіктися від метушні [1].

Туристи від такого відпочинку очікують спокою та розміреності ритму життя. Їм потрібна тиша, відчуття близькості з природою та натуральні, екологічно чисті сільські продукти. При цьому їм необхідні комфортні умови проживання за прийнятними цінами.

Такий вид відпочинку відмінно підійде і для сімей з дітьми. Дітям, які постійно проживають у великих містах з поганою екологією, де мало зелені, дуже корисно буде провести час на природі. В селі для них знайдеться безліч незнайомих раніше розваг. Обирають сільський туризм сьогодні також люди

похилого віку, компанії молодих людей, а також люди, які захоплюються спортом. В селі є багато можливостей для активного відпочинку [2].

Різновидом сільського туризму є поєднання роботи з відпочинком, тобто турист за своїм бажанням бере безпосередню участь у виконанні будь-яких сільськогосподарських робіт. Наприклад, в Карпатському регіоні туристи можуть долучитися до традиційного виготовлення сирів, випасу овець, збирання грибів та ягід.

Правильне використання сільськими готельєрами настроїв і бажань гостей, що прибувають до них, може збільшити привабливість сільського відпочинку для міських жителів. Будь-яка спеціалізація фермерського господарства (розведення коней або корів, виготовлення сиру, ковбас або вина) може стати конкурентною перевагою сільського готелю.

Постійно підігриваючи інтерес гостей до нової для них сфери діяльності, готельєр може збільшити термін перебування туристів у себе. Немалу роль у цьому може зіграти і різноманіття пунктів пропонованої програми. Піші та кінні переходи для ознайомлення з навколишньою місцевістю, організація екскурсій місцевими пам'ятками, активні спортивні заходи та маршрути, навчання дітей новим для них рухливим іграм.

Важливою складовою готельного бізнесу є правильно підібраний та навчений персонал. Управління людськими ресурсами є функцією управління, яка об'єднує, координує, пов'язує та інтегрує всі інші функції в єдине ціле.

Забезпечення гарантій зайнятості для персоналу робить будь-який готель у сільській місцевості більш прибутковим та конкурентоспроможним, особливо якщо стратегія стабілізації складу працівників використовується як засіб для підвищення гнучкості в управлінні персоналом, створення умов для тісної взаємодії персоналу та збереження найбільш кваліфікованого його складу [3].

Діяльність з управління людськими ресурсами – важлива складова в управлінні готелями в сільській місцевості, яка повинна включати такі напрямки діяльності:

- планування людських ресурсів;

- розробка плану задоволення потреб у людських ресурсах та необхідних для цього витрат;
- набір персоналу – створення резерву потенційних кандидатів на всі посади;
- відбір – оцінка кандидатів на робочі місця;
- визначення заробітної плати та компенсації;
- профорієнтація та адаптація;
- навчання;
- оцінка трудової діяльності персоналу;
- підвищення, пониження, переведення, звільнення;
- підготовка керівних кадрів, управління просуванням по службі;
- трудові відносини;
- зайнятість.

Для ефективної роботи готелів у сільській місцевості необхідна розробка системи навчання та розвитку персоналу. Завдання включають складання плану навчання, контроль та коригування процесу освіти [4]. Навчання також необхідне тому персоналу, який підвищили по службі, оскільки на цьому етапі у персоналу з'являються нові обов'язки та завдання, керівництво чекає від нього свіжого погляду на процес виконання обов'язків.

Після проходження навчання керівництву необхідно оцінити його ефективність. Оцінити ефективність навчання персоналу в готелі можна двома способами: традиційним та нетрадиційним. До традиційних методів відносять спостереження, інтерв'ю, тестування, семінари, тренінги, курси тощо. До нетрадиційних методів відносяться різні методики: Дональда Кіркпатріка, Джека Філіпса, біпараметричної оцінки. Крім того, можна провести оцінку ефективності навчання в рамках комплексних систем оцінки типу KPI та за допомогою моделі оцінки Блума.

Для успішної реалізації перелічених вище напрямків діяльності необхідне створення оптимальних умов, що дозволяють ефективно розвиватися готелям у сільській місцевості. На сьогоднішній день необхідно розробити методики

обслуговування гостей, програми навчання персоналу готелів та підприємців, забезпечити розвиток супутньої інфраструктури. За їх допомогою можна підвищити ефективність роботи готелів у сільській місцевості.

Доцільність розвитку сільського туризму полягає головним чином у підвищенні добробуту як жителів села, так і цілих регіонів. Це призведе до скорочення безробіття, стимулювання створення робочих місць, поліпшення благоустрою сіл, розширення виробництва екологічно чистої продукції тощо. Особливо актуальним це є для таких регіонів України як Карпати, Полісся, Поділля, де сільський туризм може стати важливим фактором соціально-економічного розвитку сільських територій.

Список використаних джерел:

1. Власенко І. В., Іващенко Г. В. Функціонування сільського зеленого туризму в умовах ринкової економіки України. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2017. Вип. 1(25). С. 218–233.
2. Дідик Н. В., Варшава О.В. Розвиток зеленого туризму – пріоритетне завдання для України. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 763–767.
3. Дарчук В. Г. Формування стратегічних основ розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 8.00.03 / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Донецьк, 2014. 21 с.
4. Малахова С. О., Радомський С. С. Сільський зелений туризм—основа розвитку туристичної індустрії Закарпаття. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Т. 23. №. 16. С. 129–133.